

รายงานผล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568)

คำนำ

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุก ในการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากร ในโรงเรียนที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย

นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายใน เพื่อป้องกันการทุจริตของ โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ อีกด้วยเพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาตินโยบายเสริมสร้างความมั่นคง ของชาติจากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่าคะแนนที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	3
3. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	3
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	4
1. เหตุการณ์ความเสี่ยง	4
2. ระดับความเสี่ยง	5
3. วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	10
4. ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	12

ส่วนที่ 1 บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะขาดความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสีย ไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้นและยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่ เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินการสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งการควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึง ผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการ โดยมีขอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม

3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่น ในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต ประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้
ความเสี่ยง /ปัญหา	ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
โอกาส (Likelihood)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม
ผลกระทบ (Impact)	ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
การทุจริต (Risk Score)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ 1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลัก ในการประเมิน 4 ประเด็น ดังนี้

1. เหตุการณ์ความเสี่ยง
2. ระดับความเสี่ยง
3. วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
4. ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ประเด็นที่ 1 เหตุการณ์ความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 3 ด้าน

1. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ 1 ตารางเหตุการณ์ความเสี่ยง

ที่	โอกาส/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
1	การจัดซื้อจัดจ้าง		
	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต - อาจมีการระบุสเปกหนังสือหรือผู้จัดจำหน่าย เฉพาะเจาะจงจนทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม		✓
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และ ตำแหน่งหน้าที่ - มีการคัดเลือกวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้างไม่ตรงตามระเบียบ เช่น ไม่เผยแพร่ TOR หรือไม่เปิดโอกาสให้ผู้ขายหลายราย เข้าร่วมเสนอราคา		✓

ที่	โอกาส/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - มีการตรวจรับหนังสือที่ไม่ตรงตามรายการหรือจำนวนที่จัดซื้อ เช่น หนังสือไม่ตรงปก ไม่ครบชุด หรือคุณภาพไม่ตรงตามสัญญา		✓
2	การบริหารงานบุคคล		
	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต - อาจมีเจ้าหน้าที่บางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายการที่ขาดคุณสมบัติ การรับสมัครพนักงานรักษาความสะอาด		✓
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน		✓
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - ใช้อำนาจหน้าที่ในการต่อสัญญาให้กับผู้รับจ้างเดิมโดยมิได้พิจารณาประสิทธิภาพหรือความคุ้มค่า		✓

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด เหตุการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีดำเนินการอยู่แล้ว ✓ Known factor

- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ✓ Unknown factor

ประเด็นที่ 2 ระดับความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต โดยมีเกณฑ์ดังนี้

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์ สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
3	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่ จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิ นซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางที่ 2.1 ตารางระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การจัดซื้อจัดจ้าง				
	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต - อาจมีการระบุสเปกหนังสือหรือผู้จัดจำหน่าย เฉพาะเจาะจงจนทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม		✓		
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - มีการคัดเลือกวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้างไม่ตรงตามระเบียบ เช่น ไม่เผยแพร่ TOR หรือไม่เปิดโอกาสให้ผู้ขายหลายรายเข้าร่วมเสนอราคา		✓		
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - มีการตรวจรับหนังสือที่ไม่ตรงตามรายการหรือจำนวนที่จัดซื้อ เช่น หนังสือไม่ตรงปก ไม่ครบชุด หรือคุณภาพไม่ตรงตามสัญญา		✓		
2	การบริหารงานบุคคล				
	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต - อาจมีเจ้าหน้าที่บางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายการที่ขาดคุณสมบัติ การรับสมัครพนักงานรักษาความสะอาด		✓		
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - อาจมีการดัดสินบนเจ้าหน้าที่ที่สอบสัมภาษณ์อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน		✓		
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - ใช้อำนาจหน้าที่ในการต่อสัญญาให้กับผู้รับจ้างเดิมโดยมิได้พิจารณาประสิทธิภาพหรือความคุ้มค่า	✓			

ตารางที่ 2.2 ตารางการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ที่	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
1	การจัดซื้อจัดจ้าง				
	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR)	อาจมีการระบุสเปกหนังสือหรือผู้จัดจำหน่าย เฉพาะเจาะจงจนทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม	1	2	2
	การเลือกวิธีจัดซื้อ	มีการคัดเลือกวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้างไม่ตรงตาม ระเบียบ เช่น ไม่เผยแพร่ TOR หรือไม่เปิดโอกาสให้ผู้ขายหลายรายเข้าร่วมเสนอราคา	1	2	2
	การตรวจรับหนังสือ	มีการตรวจรับหนังสือที่ไม่ตรงตามรายการหรือ จำนวนที่จัดซื้อ เช่น หนังสือไม่ตรงปก ไม่ครบชุด หรือคุณภาพไม่ตรงตามสัญญา	1	2	2
2	การบริหารงานบุคคล				
	กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครบุคคลเข้าทำงานที่	อาจมีเจ้าหน้าที่บางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายการที่ขาดคุณสมบัติการรับสมัครพนักงานรักษาความสะอาด	2	1	2
	การสอบสัมภาษณ์บุคคลเข้าทำงาน	- อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน	2	1	2
	การประเมินต่อสัญญาจ้างพนักงานรักษาความสะอาด	- ใช้อำนาจหน้าที่ในการต่อสัญญาให้กับผู้รับจ้างเดิมโดยมิได้พิจารณาประสิทธิภาพหรือความคุ้มค่า	2	1	2

ประเด็นที่ 3 วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ 3 ตารางวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ที่	รูปแบบเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
1	การจัดซื้อจัดจ้าง	
	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต - อาจมีการระบุเปกหนังสือหรือผู้จัดจำหน่ายเฉพาะเจาะจงจนทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม	- จัดทำคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) โดยคณะกรรมการหลายฝ่าย - กำหนดคุณลักษณะเฉพาะโดยเน้น "คุณสมบัติทั่วไป" - ตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อเปรียบเทียบ - เปิดเผย TOR ให้ประชาชนตรวจสอบได้
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - มีการคัดเลือกวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้างไม่ตรงตามระเบียบ เช่น ไม่เผยแพร่ TOR หรือไม่เปิดโอกาสให้ผู้ขายหลายรายเข้าร่วมเสนอราคา	- กำหนดกระบวนการจัดซื้อให้เป็นไปตามระเบียบ พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างฯ - จัดทำและเผยแพร่ TOR ผ่านระบบกลางและเว็บไซต์หน่วยงาน - แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างรอบคอบ - ตรวจสอบและบันทึกกระบวนการคัดเลือกทุก รายการ - จัดประชุม/อบรมเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นประจำ
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - มีการตรวจรับหนังสือที่ไม่ตรงตามรายการหรือจำนวนที่จัดซื้อ เช่น หนังสือไม่ตรงปก ไม่ครบชุดหรือคุณภาพไม่ตรงตามสัญญา	- แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับที่หลากหลาย - จัดทำรายการหนังสือและรายละเอียดคุณลักษณะล่วงหน้า - ตรวจรับโดยละเอียด ณ จุดส่งมอบ - จัดเก็บหลักฐานการตรวจรับ
2	การบริหารงานบุคคล	
	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต - อาจมีเจ้าหน้าที่บางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายการที่ขาดคุณสมบัติการรับสมัครพนักงานรักษาความสะอาด	- จัดทำประกาศรับสมัครอย่างเป็นทางการและโปร่งใส - กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกชัดเจน และเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ที่	รูปแบบเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์ - อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน	- แต่งตั้ง เจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์จากหลายฝ่าย เพื่อลดการตัดสินใจจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - ใช้อำนาจหน้าที่ในการต่อสัญญาให้กับผู้รับจ้างเดิม โดยมิได้พิจารณาประสิทธิภาพหรือความคุ้มค่า	- จัดทำประกาศรับสมัครอย่างเป็นทางการและโปร่งใส - กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกชัดเจน และเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ประเด็นที่ 4 ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ตารางที่ 4 ตารางผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	หมายเหตุ
1	การจัดซื้อจัดจ้าง				
	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR)	ระบุชื่อหนังสือหรือสำนักพิมพ์เฉพาะเจาะจง ทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม	เหลือ	- จัดทำ TOR โดยคณะกรรมการหลายฝ่าย - ระบุลักษณะทั่วไป ไม่เจาะจงยี่ห้อหรือผู้ขาย - เปิดเผยแพร่ TOR ให้แสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์	
	การเลือกวิธีจัดซื้อ	ใช้วิธีเฉพาะเจาะจงโดยไม่มีเหตุผล ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ขายหลายรายแข่งขัน	เหลือ	- เลือกวิธีจัดซื้อให้เหมาะสมตามระเบียบ - เผยแพร่ TOR และรายละเอียดในเว็บไซต์/ระบบ e-GP	

ที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	หมายเหตุ
	การตรวจรับหนังสือ	หนังสือไม่ตรงตามรายการ จำนวนไม่ครบ หรือคุณภาพต่ำกว่าที่กำหนด	เหลือ	- ตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจรับหลายฝ่าย - ตรวจสอบคุณภาพ ปก จำนวน และรายการให้ครบ - ถ่ายภาพหลักฐานและเก็บเอกสารการตรวจรับอย่างเป็นระบบ	
2	การบริหารงานบุคคล				
	กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครบุคคลเข้าทำงานที่	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต - อาจมีเจ้าหน้าที่บางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายการที่ขาดคุณสมบัติการรับสมัครพนักงานรักษาความสะอาด	สีเหลือง	- จัดทำประกาศรับสมัครอย่างเป็นทางการและโปร่งใส - กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกชัดเจน และเผยแพร่ต่อสาธารณะ	

ที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	หมายเหตุ
	การสอบสัมภาษณ์บุคคลเข้าทำงาน	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ - อาจมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์ อาจดำเนินการสอบที่ไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือบุคคลเข้าทำงานที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน	สีเหลือง	- แต่งตั้ง เจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์จากหลายฝ่าย เพื่อลดการตัดสินใจจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง	
	การประเมินต่อสัญญาจ้างพนักงานรักษาความสะอาด	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ - ใช้อำนาจหน้าที่ในการต่อสัญญาให้กับผู้รับจ้างเดิมโดยมิได้พิจารณาประสิทธิภาพหรือความคุ้มค่า	สีเขียว	- กำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง ให้ชัดเจน และใช้เป็นข้อมูลหลักในการพิจารณาต่อสัญญา	

ผลการดำเนินการตามวิธีบริหารจัดการความเสี่ยง

1. การจัดซื้อจัดจ้าง : การจัดซื้อหนังสือเรียน

มีระดับความเสี่ยงต่ำ (Low Risk : L) (2 คะแนน) โดยมีผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารความเสี่ยงดังนี้

- 1) การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) เปิดเผยแพร่ TOR ให้แสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์
- 2) การเลือกวิธีจัดซื้อ เลือกวิธีจัดซื้อให้เหมาะสมตาม ระเบียบ และเผยแพร่ TOR และรายละเอียดในเว็บไซต์/ระบบ e-GP
- 3) การตรวจรับหนังสือ ถ่ายภาพหลักฐานและเก็บ เอกสารการตรวจรับอย่างเป็นระบบ

2. การบริหารงานบุคคล : การรับสมัครแม่บ้านทำความสะอาด

มีระดับความเสี่ยงต่ำ (Low Risk : L) (2 คะแนน) โดยมีผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารความเสี่ยงดังนี้

- 1) กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครบุคคลเข้าทำงาน จัดทำประกาศรับสมัครอย่างเป็นทางการและโปร่งใส กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกชัดเจน และเผยแพร่ต่อสาธารณะ
- 2) การสอบสัมภาษณ์บุคคลเข้าทำงาน แต่งตั้ง เจ้าหน้าที่สอบสัมภาษณ์จากหลายฝ่าย เพื่อลดการตัดสินใจจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
- 3) การประเมินต่อสัญญาจ้างพนักงานรักษาความสะอาด กำหนดเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของ ผู้รับจ้าง ให้ชัดเจน และใช้เป็นข้อมูลหลักในการพิจารณาต่อสัญญา

โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์

